

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 20 kor. | Negyed évre — — — 5 kor.
Fél évre — — — 10 " | Egyes szám ára — — 40 fill.
Nyittdér soronként 3 kor.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez,
a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény

Munka és békeesség.

Négy és fél évig tartott az emberiség, a világ legnagyobb, legvéresebb háborúja, amely rettenetességeivel, borzalmaival minden emberi képzeletet felülmuló módon pusztította az emberiség színe-javát s lenyűgözve tartotta mindazon erőket, melyek hivatva voltak az emberiség kulturális és gazdasági fejlődését, előrehaladását biztosítani. Gyász és könny, rombolás és pusztítás, megmérhetetlenszenvedések, kínzógyötörések, fájdalmak, végsőkig fokozott erőmegfeszítések közepette ért véget a világháború, mely négy éven át emberi életben, javakban olyan pusztítást vitt végbe, melyhez hasonlót nem tud felmutatni a világtörténelem. A fegyverek zajának, ágyuk dübörgésének, életek pusztulásának már vége van; a háború befejeződött. A harcoló emberek milliói a halálmezőkről immár haza tértek, a hazatérteket örömmel, szívből jövő igaz szeretettel fogadják övéik, akik alig várták azt a percet, hogy újra keblükre ölelhessék őket.

A háborúnak vége van, de nehogy azt higgyük, hogy a szenvedéseknek, küzdelmeknek is vége lett. A végleges békekötésig s a békekötés után is még nagy feladatok várnak az emberiségre, melyek megoldásához türelem, lankadhatatlan, szorgalmas munka és megértés szükségeltetik. A béketárgyalások sima lefolyását és mielőbbi befejezését minden erőnkkel kell elősegítenünk s ez csak úgy lehetséges, ha mindenki komolyan lát neki békés polgári foglalkozásához s szorgalmasan dolgozik úgy a maga, mint a köz javára.

A világháború rombolásait, pusztításait helyre kell hoznunk s ezt csak munkával érhetjük el. A háború ütötte sebek mélyek, nagyok s beheggesztésük nehezen és lassan fog történni s éppen ezért nem szabad elcsüggedni, hanem kettőzött erővel kell neki fogunk a komoly, céltudatos munkához, mely a becsületes megértéshez, megélhetéshez és igazságos békéhez fog vezetni mindnyájunkat. A munkások százezrei: a földmivelők, az iparosok, a kereskedők a hivatalnokok, a legkisebbtől a legnagyobbig a maguk hivatásának szentelve erejüket, arra töre-

kedjenek, hogy egymás között a békés egyetértést fentartva, egymást támogatva a háború véres sebeit, pusztításait mihamarább eltüntessék. A lelkek nyugalmára, az erők egyesítésére, a munka nemesítő erejére támaszkodva kell ápolnunk vallás és nemzetiségi különbség nélkül azt a szeretetet, kölcsönös megértést, egymás megbecsülését, melyből az egész emberiségre egy boldogabb jövő forrásai fakadnak.

A háború okozta összes bajokat, hiányokat nem szüntethetjük meg egyszerre. Az árvák és özvegyek könnyeit felszáritani ép oly kötelességünk, mint helyrehozni mindazt, amit a véres világháború négy éven át lerombolt, elpusztított nemcsak fizikai, hanem erkölcsi javakban is. Az eldurvult erkölcsök megjavítása szintén komoly és céltudatos munkát követel. De mindezekhez idő is kell. Fokozott szorgalommal, erős akarattal, kitartó munkával, békés egyetértéssel lehet csak megszüntetni, enyhíteni mindazokat a bajokat, hiányokat, sérelmeket, melyeket a háború mindnyájunk vállára reá rakott.

Békés egyetértésben kifejtett szorgalmas munkával igyekezzünk tehát a háború romjait eltakarítani és megérteni s megértetni mindenkivel, hogy jövő boldogulásunk alapja a munka és békeesség.

Ifj. Szántó Károly.

Román megszállás alatt.

Az impérium átvétele.

Históriai nap volt 1919. január 9-ike Hunyadvármegyére nézve. Ekkor történt meg a románok részéről az imperium átvételének hivatalos bejelentése. Már megelőző nap délutánján észrevehető volt a Déva város utcáin az idegenforgalom. Ekkor mentek be a nagyszabeni román kormányzótanács részéről a vármegye főispánjává, prefektusává kinevezett Vasinca Tamás dr., volt puji ügyvéd meghívására a vármegyebeli összes román nemzeti tanácsok kiküldöttjei, akik a román főispán elnöke alatt szerdán este a városházán az imperium átvétele s annak részletei tekintetében értekezletet tartottak. Ezen az értekezleten jelöltettek ki azok a személyek, akik az imperium átvétele következtében a vezető magyar tisztviselők helyére kerülnek.

Csütörtökön délután 12 órakor vonult be Vasinca dr. kíséretével a vármegyházára. Itt

megjelent Szentiványi Lajos kormánybiztos hivatalos helyiségében s Szentiványinak bemutatkozott mint a vármegye kinevezett prefektusa. Ezután kijelentette, hogy a nagyszabeni kormányzótanács megbízásából azért jött, hogy a vármegyében az imperiumot átvegye. Főszólitja tehát a kormánybiztos hivatálának átadására.

Szentiványi kormánybiztos erre a nála összegyűlt magyar hivatalfőnökök jelenlétében kijelentette, hogy a magyar kormánytól nyert utasítás alapján a fegyverszüneti szerződés jogi alapján áll, mely a békekötésig az ország területi integritását és a magyar közigazgatás meghagyását biztosítja, éppen ezért minden ebbe ütköző tény ellen tiltakozik s hivatalát csak erőszak esetén engedi át.

Vasinca prefektus azt válaszolta, hogy fel van jogosítva ellenkezéssel szemben erőszakot is alkalmazni, mire Szentiványi kormánybiztos kijelentette, hogy ezt erőszaknak tekint s hivatalát átadja.

A hivatalátvétel elintézése után Vasinca prefektus a hivatalfőnököket magához kérlette s ott rövid beszédben, melyet Pop Jusztin dr. magyar nyelvű tolmácsolás ismertette az imperium átvételének első kívánalmait. Elmondotta, hogy a gyulafehérvári határozat folytán alakuló új román államban, mely a modern demokrácia szellemében épül fel, minden polgár boldogulása biztosítva van. A berendezkedéshez szükséges a tisztviselői kar, melyet az új állam hajlandó átvenni, amennyiben teljesíti az elébe tartott feltételt s leteszi az esküt, melynek szövege körülbelül a következő: „Én . . . esküszöm az élő Istenre, hogy I. Ferdinánd királyhoz és kor-tanácsához hű leszek, az ország törvényeit megtartom, a hivatalommal járó kötelességeimet lelkiismeretes pontossággal teljesítem, a nép javára működöm, a hivatalos titkot megőrzöm. Isten engem úgy segítjen!”

A hivatalfőnököknek, az igazságügyi, postai, vasuti és tanügyi hivatalvezetők kivételével délután 4 óráig határidőt ad, hogy az eskületétel kérdésében saját személyükre nézve határozzanak. A többi tisztviselőre nézve később történik intézkedés. Csulay Lajos várm. főjegyző kérdésére kijelenti, hogy az új ország demokratikus elveivel összeegyeztethetetlen, hogy az eskü megtagadása miatt a tisztviselőkkel és családjukkal szemben a jogigény elvesztésén kívül bármiféle egyéb sérelem történhessék. Ezek mint szabad polgárok polgári jogaik háborítatlan birtokában maradnak s az eskü megtagadása miatt bántódásuk nem eshetik.

Délután a magyar hivatalfőnökök az esküt valamennyien megtagadták. Ennél az aktusnál Lázár Farkas alispán mint a vármegye első tisztviselője tiltakozott az ellen, hogy a magyar állampolgársággal össze nem férő esküt követelnek s kijelentette, hogy mindaddig, míg az őt nemzetiségi különbség nélkül megválasztó törvényhatósági bizottság, vagy a magyar kormány másként nem intézkedik, helyét

csak az erőszaknak engedve hagyja el. A kívánt esküt nem teszi le. Ezután a hivatalfőnökök külön-külön hasonló rövid kijelentést tettek, amiről a prefektus jegyzőkönyvet vett fel.

Aztán különféle hivatalok tisztviselői lettek esküre fölszólítva. A pénzügyigazgatóság tekintélyes fogalmazói karából 1 magyar tisztviselő, Szörényi Guidó dr. pénzügyi segédtitkár esküdött fel. A számvevőségénél 1 számviszt: Cseh László és Mátrai József számgyak.

A hivatalátvételek az új főnökök részéről már megkezdődtek. Az új hivatalfőnökök tudomásunk szerint a következők lesznek: Aispán Janza Vazul petrozsényi főszolgabíró, vármegyei főjegyző: Popovits János dr. vajdahunyadi ügyvéd, várm. t. főorvos: Robu Miklós dr. kőrösbányai körorvos, dévai főszolgabíró: Cimpean dr., alsófehérmegyei ügyvéd, dévai polgármester: Sotir Konstantin dr. szászvárosi főjegyző, dévai rendőrkapitány: Andrika József zámi tanító, dévai városi főjegyző: Herbay Ágoston veceli jegyző, dévai városi ügyész: Almasescu Ulpia dr. dévai ügyvéd, hátszegi főszolgabíró: Hica János dr. ottani ügyvéd, vajdahunyadi főszolgabíró: Danilla György dr. ottani ügyvéd, marosillyei főszolgabíró: Haragos István dr. brádi ügyvéd, szolgabíró: Nyisztor László burzsuki körjegyző, kőrösbányai főszolgabíró: Oncu Nerva dr. ottani ügyvéd, brádi főszolgabíró: Glava Kornél dr. ottani ügyvéd, petrozsényi főszolgabíró: Gligor Amos brádi főszolgabíró, puji főszolgabíró: Tirea Mihály dr. ottani ügyvéd.

Teljes hűséggel állapítjuk meg, hogy a tisztviselők ebben a magyarságra nézve rendkívül szomorú helyzetben a rájuk váró nyomasztó bizonytalanság dacára imponálóan méltóságteljes, férfias magatartást tanúsítottak.

Lapunk zártakor értesültünk, hogy a kiemelt hivatalfőnökök nevsorában változások történnék, melyekre nézve most folynak a tárgyalások.

Előfizetési felhívás.

1919. január 1-ével lapunk VII. évfolyamába lépett. A szerény anyagi körülmények az előállításnak a háború okozta drágasága dacára is igyekeztünk lapunkat fentartani s a vidéki sajtóra általánosságban is reánehézülő akadályokkal megküzdve, a köznek szolgálatába állani. Erőnkhez mérten igyekeztünk megállni helyünket s ebben t. előfizetőink támogatása nagyban segítségünkre volt.

A valódi értelemben vett szabadság, testvériség, egyenlőség diadalra jutásával a szocializmus és demokratizmus egyik vívmánya lett a szabadsajtó, melyre e nehéz időkben fontos kötelességek, feladatok várnak.

Mindezeknek teljesítéséhez tisztelettel kérjük a közönség támogatását, hiszen enélkül nem lennénk képesek lapunkat megjelentetni.

A vidéki hetilapok s így a hunyadmegyeiek is, közös megállapodással elhatározták, hogy az óriási mértékben emelkedett munkabérek és anyagárakra való tekintettel a lapok előfizetési árát 1919. január 1-ével kezdődőleg évi 20 K-ra emelik. Ugyisint a hirdetési árak is mérsékelten magasabbak lesznek.

Tisztelettel kérjük tehát lapunk t. előfizetőit, olvasóit, hogy ezt az ár-emelkedést a mai tényleges viszonyoknak megfelelő kényszerintézkedésnek vegyék, mert őszintén bevalljuk, hogy az utóbbi időkben a fennállott árak mellett csak ráfizetéssel tudtuk lapunkat megjelentetni remélve, hogy az előállítás eszközei olcsóbbak lesznek, ami — sajnos — nem történt meg.

Közönségünknek hálás köszönetet mondunk az eddigi szíves támogatásért s amidőn reméljük, hogy ez a jóindulatu támogatás jövőben, az újjáalakulás nagy és nehéz munkájában sem fog elmaradni, ígérjük, hogy hiven és igazságosan fogjuk a köz s így közös mindnyájunk érdekeit szolgálni, megvédeni.

Előfizetési árak: egész évre . . 20 K
félévre 10 K
negyedévre . . 5 K

Tisztelettel:

A „SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE”
kiadóhivatala és szerkesztősége.

NAPI HIREK.

— **Két közgyűlés.** A helybeli szász polgárságnak két régi egyesülete tartotta meg f. hó 13-án évi rendes közgyűlését. A Schustergasse- és Marktgasse Nachbarschaft. Mindkét egyesület közgyűlésén a szokásos módon tárgyalták le a meghívóban feltüntetett tárgysorozatot, melyekben az évi zárszámadások, jelentések s más helyi ügyekben kívül az előző évi megválasztása is szerepelt. A Schustergasse Nachbarschaft elnöke (Nachbarschaft Vater) Widmann Frigyes kereskedő, a Marktgasse Nachbarschaft elnöke pedig Zobel Károly kereskedő lett. A két testvéregyesület este a Transylvania vendéglőben közös társasvacsorát rendezett, melyen a tagok szép számban vettek részt.

— **20-ikán megindul a Páris-bukaresti vonat.** A kolozsvári „Ellenzék” írja: Bukarest—Predeal--Tövis--Arad--Budapest--Bécs-Bernen át Párisba vezető vonat közlekedése folyó hó 20-án megindul.

— **Személyi hír.** Dr. Seidner Sámuel ezredes-orvos négy és fél évi harctéri-szolgálat után Szászvárosra visszatért és fogorvosi rendelését újra megkezdte a Városház-tér 7. sz. alatti Rob-féle üzlet emeletén levő lakásán.

170 2-2

— **Kolozsmegye román impérium alatt.** A románok Kolozsvárott és Kolozsmegyében átveszik az impériumot, ugyisint Kolozsvár adminisztrációja feletti hatalmat. A nagyszombeni román kormány Kolozsmegye főispánjává Tamasiu Simon, Kolozsvár főispánjává pedig Porutziu Bálint ügyvédek nevezte ki.

— **Aki ma nem dolgozik, az ellenség.** Csizmadia Sándor földmívelésügyi államtitkár gyújtó hangú kiáltványt bocsájtott ki a földmívelő néphez, amelyben felszólítja, hogy kiki dolgozzék a közért s így önmagáért. Ugy mond, aki most nem dolgozik, aki most tordsalkodással, vitatkozással tölti az idejét, az ellensége hazájának, családjának és önmagának, az visszahívja a régi szolgaságot. Ne kérdezze senki, hogy kié a mezőkön romiásnak indult termés, mert az mindnyájunké, az országé. Annak nem szabad a földön s földben rothadni, mert ez az éhínség szörnyét hívja a népre.

— **A református papok segélye.** Az erdélyi református püspöki hivatal a napokban folyósította az állam által kiutalt lelkészi gyorssegélyeket. Minden lelkész 600 korona segélyt kap. A vidéki lelkészek részére nem Kolozsváron, hanem az esperesi hivatalok útján fogják folyósítani ezeket az összegeket.

— **Megszűnt lap.** A Vajdahunyadon megjelent „Vajdahunyad” c. laptársunk 14 évi fennállása után megszűnt. A lap kiadóhivatala és szerkesztősége e tényről a következő sorokkal tudatta a lap olvasóival: A „Vajdahunyad” olvasóihoz! Éppen lapunk múlt számában említettük, hogy 15. évfolyamába lép. Akkor még nem sejtettük, hogy a 15. évfolyamot megkezdettük, de befejezni nem fogjuk. Azóta olyan események történtek, melyek lapunk életének fonalát ketté vágják. Midőn e tényről olvasóinknak egyszerűen bejelentjük, egyúttal köszönetet mondunk a 14 éven keresztül olvasóink részéről tapasztalt szeretetért és támogatásért s kérjük olvasóinkat, hogy e szeretetet és támogatást a jövőre is tartsák meg. Azon olvasóinknak, akik az 1919. évre már előfizettek, az előfizetési díjat rendelkezésükre bocsájtjuk, viszont a hátralékosokat kérjük, hogy tartozásaikat fizessék meg. Vajdahunyad, 1919. január 12-én. Tisztelettel: A „Vajdahunyad” szerkesztősége és kiadóhivatala.

— **A szászok román állampolgároknak tekintik magukat.** A szászok központi választmánya és erdélyi német-szász nemzeti tanácsa január 8-án nemzetgyűlést tartott Medgyesen és kimondta a Romániához való csatlakozást. A nemzetgyűlésről kibocsátott szöveg többek között azt mondja, hogy a szász nép az önrendelkezési jog alapján állva, meghajlik a világtörténelmi események előtt és kimondja csatlakozását a román királyságnak. A szászok emellegva román állampolgároknak tekintik magukat. A nemzetgyűlés ezen határozatát egy küldöttség adta át Maniu Gyulának, a szebeni kormányzótanács elnökének és állítólag Bukarestbe is megy egy szász küldöttség, hogy Ferdinánd király előtt is tolmácsolja az erdélyi szász nemzet hódolatát.

— **Panasz.** Vettük az alábbi sorokat: Te-kintetes Szerkesztőség! E lap hasábjain már több ízben szóvá tetetted az a sajnálatos körülmény, hogy Szászvárosnak, melynek intelligens lakossága van, nincs fürdője, azaz van, de zárva van s így nem lehet fürödni. A fürdő tulajdonosa a fadrágaságra való hivatkozással nem tartja üzemben a fürdőt. Kérem, ha már nem lehet kényszeríteni a megnyitásra, a város a köztisztaság és közegészség érdekében nem vehetni (rekvirálhatná) kezébe az üzemet? Biztosra veszem, hogy a lakosság köréből megfelelő számú fürdőzni akaró fog jelentkezni s állandó bérletre feliratkozni. Tisztelettel: egy városi polgár.

— **Az özvegyi nyugdíjak emelése.** A magyar kormány a nyugdíjasok illetményeivel kapcsolatban az özvegyi nyugdíjat 1919. jan. 1-től következőleg rendezte. Ha az özvegyi nyugdíj 380 koronánál nem több, évi 800 koronára, évi 380—480 koronánál 1000 koronára, évi 600—800 koronánál 1400 koronára, évi 800—1000 koronánál 1600 koronára s ilyen arányban tovább, például 3600—4200 koronánál évi 4200—4800 koronánál 6600 korona. Az özvegyi nyugdíj arányában az elhalt férjet megillető lakbérnyugdíjra az özvegynek is igénye van.

— **Szabad lett a hüvelyesek forgalma.** A hüvelyesek zár alá vételére vonatkozó rendeletet hatályon kívül helyezte a kormány. Így a bab, borsó szabad kereskedelmi forgalomban bárhol beszerezhető.

— **Halálozás.** *B e k e* Rudolf női szabó f. hó 12-én 26 éves korában Szászvároson meghalt. A bukaresti születésű elhunyt ifju a 82-ik gy.-ezredben teljesített szolgálatot s a háboru végével mellhártya gyuladásba esett s két hónapi betegeskedés után, dacára az öt gondozásba vevő *A m b r u s* család odaadó ápolásának s dr. *S v á b i* főorvos és dr. *D o b ó* Romulus járasorvos lelkiismeretes kezelésének meghalt. Temetése f. hó 13-án ment végbe a helybeli szociáldemokrata-párt nagy részvétele mellett.

— **Hirdetmény.** A magyar belügyminiszter ur alábbi távirati rendeletét teljertalmulag tudomásulvétel végett teszem közhírré: Belügyminiszter az 1916 iki hadműveletek alkalmával károsult lakosság kársegélyei ügyében tömegesen jönnek Budapestre olyanok, akiknek kiutalt kársegélyt az adóhivatal ellátmány hiányában nem fizethette ki. Az adóhivatalok ellátmányáról a pénzügyminiszter ur fog intézkedni. Olyan pénzösszegek, amelyek valamely adóhivatalnál már kiutaltattak, a távirat keltétől kezdve Budapestén ki nem fizettetnek, mert a tömeges átutalás legyőzhetetlen akadályokban ütközik, azonban a pénzügyminiszter urral egyetértőleg közlöm, hogy a lakosság a kiutalt összegek kifizetésére várjon türelemmel és bizalommal, mert nehézségek megoldása után a kifizetés az illetékes adóhivatalnál feltétlenül megfog történni. Mindezeket tésesse közhírré és hívja fel a lakosságot, hogy kársegélyért Budapestre utazásával céltalan költségekbe ne bocsátkozzék. Szászváros, 1919. január 2. Dr. *S o t i r*, h. polgármester.

— **Lehet irni a szibériai hadifoglyoknak.** A posta- és távirat vezérigazgatósága közli, hogy a Szibériában levő hadifoglyokkal a közönséges levélpósta forgalom az amerikai Egyesült-Államokon át történik. A levelezésekre a vöröskeresztes levelezőlapokat kell használni. Európai Oroszországgal egyelőre postai összeköttetés még nincs.

— **A főköormánybiztosság és a központok.** A kolozsvári főköormánybiztosság a magyar népkormánytól nyert jogositvány alapján Erdélyre nézve megszünteti a kereskedelmi központok intézményét.

— **Rendőri hír.** Egy román nemzeti gárdista egy fekete bőr irattáskát, melyben nyomtatványok és egy író toll volt, talált az utcán s felvitte a rendőrségre. Igazolt gazdája ott átvetheti.

— **Vonatok érkezése — Szászvároson.** Brassó felől érkezik 609 sz. személyvonat d. u. 1 óra 29 perckor, 611. sz. személyvonat este 8 óra 51 perckor. (Ez a 611. sz. vonat csak Marosillyéig megy.) Budapest felől érkezik: 610. sz. személyvonat d. u. 2 óra 03 perckor, 612. sz. személyvonat reggel 5 óra 02 perckor. Árufelvétel szünetel, személy és express podgyászt felvesznek.

— **A „Vasárnapi Ujság“** január 12-iki száma szövegben és képben a szokásos változatos tartalommal jelent meg: Közli e szám *Moly Tamás* „Szegedi Emma színésznő“ c. új regényét, *Rosny A.* „A föld halála“ című új regényét, *Laky Margit* fordításában, *Zöldi Márton* novelláját, *Vértesy Gyula* rajzát, *Schöpfunglin Aladár* színházi cikkét *Lakatos László* új darabjáról. Képei közt találunk felvételeket *Poincaré* metzi utazásáról, a *Vigszínházból*, az olaszok által megszállt *Fiuméből*, *Wilson* európai utjáról, stb. s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakk-játék, halálozás. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 10 K. — Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-u. 4. szám). Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 K 40 fill.

— **A pénz értéke.** Mint tudják olvasóink, a megszálló csapatok parancsnoksága megalapította, hogy 1 lei (franc) 2 korona értékének felel meg. Ez a körülmény azt a hitet terjesztette el, hogy pénzünk értéke csökkent. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy erről ebben az esetben szó sem lehet, mert román parancsnokság intézkedése csak a két pénzegység egymáshoz való értékviszonyát adja tudtul. Ha tehát akadnának élelmes konjunktúrások, kik ezt a körülményt kihasználnák jogtalan üzelmekre, a közönség ne üljön fel nekik.

J. SZÉKELY

saját kikészítésű bőr- és szőrmekezeskedése
Szászváros, Főter 2. sz.

Vesz és elad nagyban és kicsinyben mindenféle szőrmebőröket. Gépekkel felszerelt műhelyében elvállal kikészítésre bármilyen vadbőröket, melynek tartósságáért szavatol, továbbá minden e szakmába vágó férfi és női munkákat, javításokat és átalakításokat is.

Raktáron készen kaphatók: Gallérok, muffok, 168 női sapkák stb. 2-6

— **Hogyan kell vizet forralni.** Ha ezt valamely háziasszonytól megkérdeznők, bizonyára megharagudna érte, mert hiszen azt csak tudja minden konyhaszolgáló is. Pedig mégis merjük állítani, hogy csak kevesen tudják, hogyan kell vizet célszerűen forralni, mert ha azt tudnák általánosan, akkor nem adnának némely házban többnyire zavaros, rossz ízű teát s a kávé is jobb volna. A vízforralásnak titka csak ebből áll; a friss vizet tiszta, átmelegített üstbe, vagy lábasba — amilyen edényben éppen forralni akarjuk — kell fölteni, s minél gyorsabban forrásba hozni, jól befödve, amint forr, rögtön öntsük fel a teára vagy kávéra. Ha a vizet soká hagyjuk forni fedél nélkül, akkor annak minden jó része elpárolog, mint gőz és csak a meszes, vasas, sőt rossz kut- vagy folyóviznél ammoniák, agyag, salétrom, selejtes zavaros salak marad hátra, ez pedig nemcsak rosszízű, zavaros, de egészségtelen.

— **Fegyverek beszoigáltatása.** A rendőrség közhírré tette, hogy a román katonai parancsnokság legújabb rendelete értelmében az összes fegyverek, lőszeres beszoigáltatandók. Azok, akik eddig engedély alapján visszakapták fegyvereiket, szintén kötelesek fegyvereiket a rendőrséghez beszoigáltatni ellenesetben súlyos büntetésben részesülnek. Vívókardokat nem kell beszoigáltatni. Ezt azért említjük meg, mert sokan ezeket is beadni akarták.

— **Magnak való kukorica válogatása.** Kukoricatermesztésüknek egyik legnagyobb hihája, hogy a magnak való csövek kiválasztására a legtöbb gazda nem fordít gondot. A téli hónapokban erre a munkára van elég időnk. Nem szabad ezt a munkát tavasra halasztani azért sem, mert különben legalkalmasabb csöveket a tél folyamán feletetjük és tavasszal már nem lesz miben válogatni. A csövek kiválasztásánál elsősorban arra kell ügyelnünk, hogy azoknak nagysága, alakja, a szemek színe és alakja, a fajtának megfelelő legyen. Figyelemmel kell lenni a szem sorok tömörségére és arra, hogy a csönek töve is, hegye is lehetőleg tömötten, sűrűn benőtt legyen. A megfelelőnek látszó csöveket akár külön munkával, akár naponkint, mikor a morzsolni, etetni való csöveket felszedjük — külön válogatjuk és ismételten egyenkint újabb bírálatnak vetjük alá. Ha így a legformásabb, legtökéletesebben benőtt csöveket kiválasztottuk, azokat egyenkint lemorzsoljuk. Morzsolás előtt lemérjük az egész csövet, azután morzsolás után külön a szemeket és külön a csutkát és azoknak a csöveknek magját hagyjuk meg vetni, amelyeknél a csutka és szemek aránya az utóbbiak javára a legkedvezőbb. — Hasonló következetes eljárással — minden különösebb költség nélkül, csupán egy kis téli munka árán — átlagos kukoricaterméseinket lényegesen fokozhatnók.

Köszönetnyilvánítás.

Idegen halottunkért — aki távol az övétől nálunk hunyt el, — nem felejthetjük hála köszönetünket nyilvánítani ingyenes gyógykezelésért dr. *S w á b i* Nándor és dr. *D o b ó* Romulusz orvos uraknak, továbbá a temetésen való részvételükért, valamint a temetéshez hozzájárult anyagi támogatásukért a helybeli Szociáldemokratapárt tagjainak, akik átérzvéen egy igazi proletár árvaságát a legnagyobb elvtársi szeretettel tanusítottak iránta. Végül e köszönetnyilvánítás ingyenes közléséért e lap kiadóhivatalának.

Ambrus Antal és családja.

